

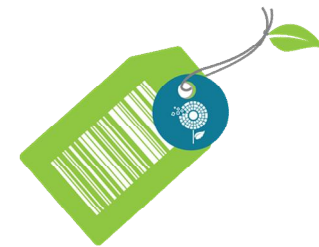
Online konferencija

ZELENE JAVNE NABAVKE U SRBIJI – STANJE I PERSPEKTIVE

Četvrtak, 29. jul 2021, 11.00 – 12.15h

„Kako pokrenuti zelene javne nabavke u Srbiji?“

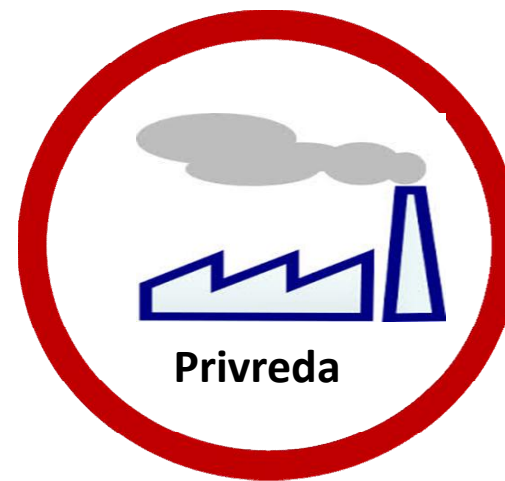
Jasminka Randelović, ALHem

ALHem – Alternativa za bezbednije hemikalije je organizacija civilnog društva, osnovana 2013. godine, radi ostvarivanja ciljeva u oblasti **održivog razvoja**-unapređenja zdravlja ljudi i životne sredine sa posebnim fokusom na **smanjenje rizika od hemikalija i proizvoda koji ih sadrže.**

ALHem je član:

- IPEN (<https://ipen.org/>)
- European Environmental Bureau (EEB - www.eeb.org)
- The Health and Environment Alliance (HEAL - www.env-health.org)
- Koalicija 27 (<https://www.koalicija27.org/>)

Nadležni
državni
organi

➤ Zelene javne nabavke kroz
sinergiju zainteresovanih strana (2019)

➤ Virtuelna baza znanja za ZeJN (2020-2021)

Subjekti u
postupku
javnih nabavki
(naručioc,
ponuđači)

Organizacije
civilnog
društva

Mediji i
građani

Stanje ZeJN u Srbiji- Šta imamo?

ПРОГРАМ РАЗВОЈА ЈАВНИХ НАБАВКИ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ ЗА ПЕРИОД 2019 - 2023. ГОДИНЕ

Посебан циљ 4: Промовисање и подстицање еколошког и социјалног аспекта у јавним набавкама и иновацијама

2.5: Израда анализе и препоруке за повећање броја зелених јавних набавки и одговарајуће смернице	УЈН	4. квартал 2019.	завршено		У 2019. години, УЈН је, уз подршку ГИЗ пројекта „Подршка даљем унапређењу система јавних набавки у Србији“ који је финансиран из ИПА 2013, донела Смернице за зелене јавне набавке „Како у јавним набавкама применити еколошке аспекте“, објављене на сајту наведеног пројекта www.eupodrska.ujn.gov.rs .
--	-----	------------------	----------	--	---

ZAKON O JAVNIM NABAVKAMA

("Sl. glasnik RS", br. 124/2012, 14/2015 i 68/2015)

Zakon o javnim nabavkama

„Službeni glasnik RS“, br. 124/12, 14/15 i 68/15),
nevažeći!

Čl.13, čl.73 (elementi kriterijuma: životna sredina i energetska efikasnost, korišćenje oznaka)

Pruža mogućnost da se kroz segmente postupka javne nabavke primenjuju ekološki kriterijumi i drugi kriterijumi održivosti, ali naručiocima imaju slobodu da odluče da li i na koji način će ih primenjivati

ZAKON O JAVNIM NABAVKAMA

("Sl. glasnik RS", br. 91/2019)

Novi Zakon o javnim nabavkama

„Službeni glasnik RS“, br. 91/19 usvojen 24.12.2019. godine, **u primeni od 1.07.2020.**

Čl.99, 102 (TS); 132, 134 (KDU); 127 (EMAS, standardi)

Novine: veći fokus na životnom ciklusu proizvoda, trošak životnog ciklusa, uključivanje ekoloških karakteristika u tehničke specifikacije predmeta nabavke, standardi, EMAS, označavanje, inovacija i sl.).

Baziran na EU Direktivama (2014/23/EU, 2014/24/EU, 2014/25/EU)

Stanje ZeJN u Srbiji- A šta je sa primenom u praksi?

АКЦИОНИ ПЛАН ЗА 2021. ГОДИНУ

Посебан циљ 4: Промовисање и подстицање еколошког и социјалног аспекта у јавним набавкама и иновацијама					
Носилац ставке: УЈН					
Назив показатеља	Почетна вредност и година	Циљана вредност у 2019	Остваре на вредност у 2019	Циљана вредност у години 2020	Образложење одступања од циљне вредности показатеља
Број спроведених јавних набавки са применом еколошких критеријума	нема података ² (2019)			1 (нема података)	Податак за 2020. годину ће бити доступан до 31. марта 2021. године, након израде Годишњег извештаја о јавним набавкама у складу са чланом 182. Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“, број 91/19).

Stanje ZeJN u Srbiji-Šta nedostaje?

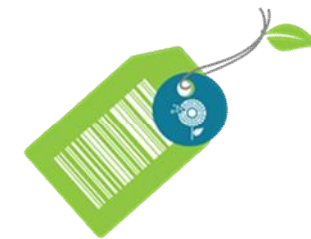
<https://pixabay.com/illustrations/question-mark-note-duplicate-2110767/>

Nepostojanje Nacionalnog akcionog plana za ZeJN (ili ekvivalentnog dokumenta) kojim bi se **definisale prioritetne nabavne kategorije** za uključivanje ekoloških kriterijuma u postupke javnih nabavki u Srbiji, kao i **strateški ciljevi** za svaku prioritetnu nabavnu kategoriju.

Nedovoljan nivo svesti i znanja kod donosioca odluka u organima javne vlasti (naručioca), slaba motivisanost za primenu, bojazni od cene da su zeleni proizvodi i usluge mnogo skuplje od uobičajenih

- **Nedostatak jasnih smernica, uputstava i alata** za primenu zelenih kriterijuma za konkretnu grupu proizvoda/usluga, kao i modela konkursne dokumentacije
- **Nedostatak pravne i stručne podrške naručiocima u primeni kriterijuma ZJN** u okviru postupka javnih nabavki; nedovoljno razumevanje konteksta životnog ciklusa robe/usluge/radova (**helpdesk**)
- **Nedovoljan broj ponuđača na tržištu** tj. slaba dostupnost proizvoda i usluga koji ispunjavaju ekološke kriterijume na tržištu Srbije
- **Nedostatak odgovarajuće obuke** za ZEJN
- **Nedovoljna međusektorska saradnja** između različitih državnih organa i institucija

Stanje ZeJN u Srbiji- Preporuke za unapređenje sistema

<https://pixabay.com/illustrations/question-mark-important-sign-1872634/>

Izrada Nacionalnog akcionog plana (NAP) za ZeJN ili ekvivalentnog dokumenta za Republiku Srbiju, uz uključivanje ključnih zainteresovanih strana kojim bi se definisale prioritete grupe proizvoda i usluga za uključivanje kriterijuma za ZeJN u postupke javnih nabavki, strateški ciljevi za svaku prioritetsku grupu, a zatim razrada mera i aktivnosti, identifikacija aktera, postavljanje rokova, kao i procena i obezbeđivanje izvora finansiranja

- Izrada **veb portala za ZeJN**
- Definisane **kriterijuma za ZJN za pojedinačne grupe proizvoda/usluga prilagođeni situaciji u Srbiji**
- Uspostavljanje **helpdeska** od strane nadležnih organa kao podrška naručiocima
- **Obuka ključnih učesnika u procesu ZeJN** (predstavnicima naručioca, npr. službenici za javne nabavke, predstavnici ponuđača i ostalih zainteresovanih lica)
- **Revidiranje Priručnika** za pripremu polaganja ispita za službenika za javne nabavke u smislu dopune za oblast zelenih nabavki
- Povezivanje Kancelarije za javne nabavke sa drugim relevantnim institucijama, pre svega sa Ministarstvom za zaštitu životne sredine

Vodič kroz kriterijume za zelene javne nabavke

VODIČ

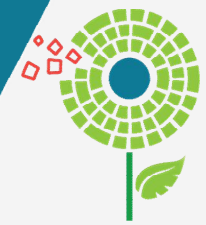
kroz kriterijume za zelene javne nabavke

UVODNI DEO

Oktober, 2019. Godine

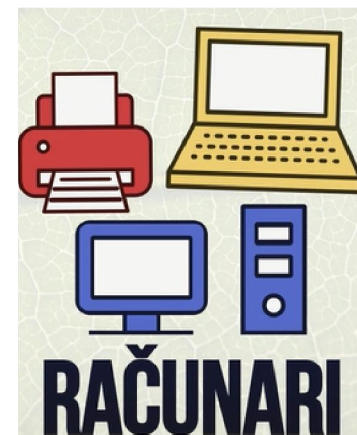
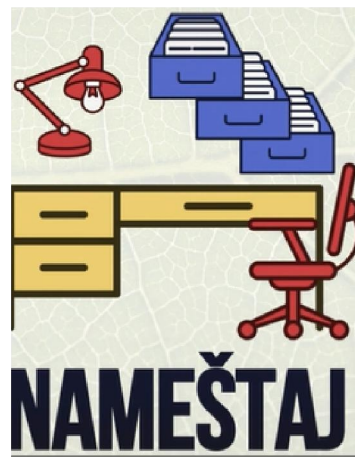

This project is financially supported by the Royal Norwegian Embassy in Belgrade <https://www.ambassade.no/en/om-oss/>
OKRETA OKRETA, Federalna agencija za zaštitu životne sredine • OKRETA • <https://www.okreta.gov.rs/en/>

ALHem

Alternativa za bezbednije hemikalije | Safer Chemicals Alternative

- **Vodič kroz kriterijume za zelene javne nabavke** koji je baziran na **EU kriterijumima** za zelene javne nabavke (EU GPP criteria) i tehničkim specifikacijama **za šest grupa proizvoda**

- **Grafički papir i papir za fotokopiranje**
- **Usluge i sredstva za čišćenje u zatvorenom prostoru**
- **Usluge i sredstva za čišćenje javnih prostora**
- **Boje i lakovi**
- **Nameštaj**
- **IT oprema**

The screenshot shows the European Commission website. The main heading is 'ENVIRONMENT'. Below it, there is a navigation bar with 'Home', 'About us', 'Policies', 'Funding', 'Legal compliance', and 'News & outreach'. The page is titled 'EU GPP criteria'. It contains a paragraph explaining that the EU GPP criteria are developed to facilitate the inclusion of green requirements in public tender documents. Below this, there are four sections, each with a title, a list of documents (Technical Background Report and EU GPP criteria), and a grid of language codes (bg, cs, da, de, el, en, fr, it, lv, hu, mt, nl, pl, pt, ro, sk, sl, sv). The sections are: 'NEW Cleaning products and services', 'Computer and monitors', 'Copying and graphic paper', and 'Electrical and Electronic Equipment used in the Health Care Sector'.

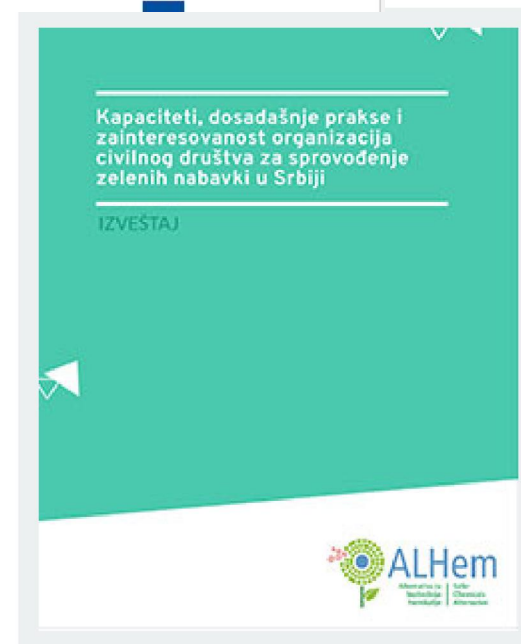
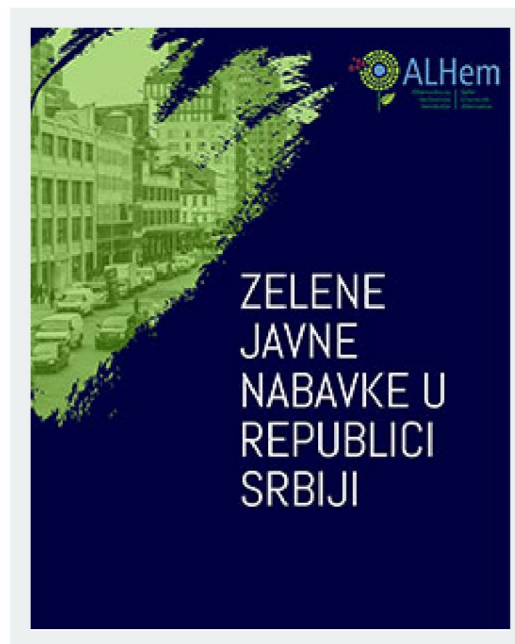
PROGRAM OBUKE ZA ZELENE JAVNE NABAVKE

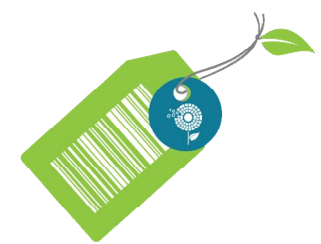
OPŠTI MODULI

- 1. modul:**
Uvod u ZeJN
- 2. modul:**
Strateški aspekt,
procena potreba i
analiza tržišta
- 3. modul:**
Pravni aspekt
- 4. modul:**
Sistemi
menadžmenta
životnom
sredinom i životni
ciklus
- 5. modul:**
Cirkularna
ekonomija i
ZeJN

MODULI SPECIFIČNI ZA ODREĐENU GRUPU PROIZVODA/USLUGA

- 6. modul:**
Papir za
fotokopiranje
i grafički papir
- 7. modul:**
Usluge i sredstva
za čišćenje
zatvorenih
prostora
- 8. modul:**
Usluge i sredstva
za čišćenje
javnih prostora
- 9. modul:**
Nameštaj

OPŠTI MODULI

**1. modul:
Uvod u ZeJN**

**2. modul:
Strateški aspekt,
procena potreba i
analiza tržišta**

**3. modul:
Pravni aspekt**

**4. modul:
Sistemi
menadžmenta
životnom
sredinom i životni
ciklus**

**5. modul:
Cirkularna
ekonomija i
ZeJN**

MODULI SPECIFIČNI ZA ODREĐENU GRUPU PROIZVODA/USLUGA

**6. modul:
Papir za
fotokopiranje
i grafički papir**

**7. modul:
Usluge i sredstva
za čišćenje
zatvorenih
prostora**

**8. modul:
Usluge i sredstva
za čišćenje
javnih prostora**

**9. modul:
Nameštaj**

Претрага

Почетна

У тренду

Праћења

Видеотека

Alternativa za bezbednije hemikalije ALHem

24 пратиоца

ПРАТИТЕ

ПОЧЕТНА

ВИДЕО СНИМЦИ

ПЛЕЈЛИСТЕ

КАНАЛИ

ДИСКУСИЈА

ОСНОВНИ ПОДАЦИ

Отпремљено ▶ ПУСТИ СВЕ

Ozelenimo kupovinu papira
53 приказа • пре 1 године

Ozelenimo usluge čišćenja
24 приказа • пре 1 године

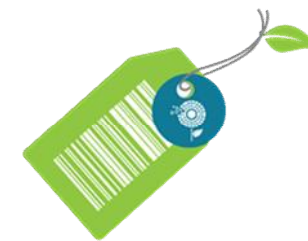
Koji je značaj zelenih javnih nabavki?
39 приказа • пре 1 године

Koji su to zeleni kriterijumi u postupcima nabavki?
22 при

Zelene javne nabavke
66 приказа • пре 1 године

B | T | D

The Balkan Trust
for Democracy

A PROJECT OF THE GERMAN MARSHALL FUND

Norwegian Embassy

Belgrade

ISKORISTITE SVOJU KUPOVNU MOĆ DA OZELENIMO SRBIJU!

www.alhem.rs

www.facebook.com/alhem

office@alhem.rs